

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

MinUddannelse som ramme om forældreinvolveringen i Folkeskolen

– En læringsplatforms muligheder og begrænsninger i
skole/hjem-samarbejdet

Bachelorprojekt:	Charlotte Beyer Hansen
Studienummer:	21113521
Vejleder:	Lotte Holk Hansen
Dato:	3. maj 2017
Omfang:	64.883 tegn inkl. mellemrum
Læreruddannelsen:	University College Lillebælt

Denne opgave – eller dele heraf – må kun offentliggøres med forfatterens tilladelse jævnfør Bekendtgørelse af lov om ophavsret nr. 1144 af 23.10.2014

Charlotte Beyer Hansen
 Studienummer: 21113521
 Læreruddannelsen på Fyn, 2016

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 INDLEDNING.....	3
1.1 Problemformulering.....	4
1.2 Emneafgrænsning.....	4
1.3 Læsevejledning.....	4
2 EMPIRI OG TEORETISK TILGANG TIL OPGAVEN.....	5
2.1 Konstruktivistisk tilgang og kommunikationsteori.....	5
2.2 Observation af skole/hjem-samtaler.....	6
2.3 Spørgeskema til forældre.....	9
2.4 Interview med forælder.....	11
2.5 Interview med lærer.....	12
3 DIGITAL FORÆLDREINVOLVERING.....	13
3.1 Brugerportalsinitiativet.....	13
3.2 Forældrenes betydning for elevernes læring.....	14
4 SKOLE/HJEM-SAMARBEJDETS INDHOLD.....	15
4.1 Hvad bliver der talt om til skole/hjem-samtaler?.....	15
5 KOMMUNIKATIONSKONTEKSTEN ”MINUDDANNELSE”.....	16
5.1 Afsendere og modtagere i konteksten.....	17
5.2 Opsætningens kommunikation til og med forældrene.....	20
5.3 Delkonklusion.....	24
6 FORÆLDREINVOLVERING GENNEM MINUDDANNELSE.....	25
7 KONKLUSION.....	27
8 PERSPEKTIVERING.....	28
9 LITTERATUR.....	29
10 BILAG.....	32

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

1 INDLEDNING

Mit bekendtskab med læringsplatformen MinUddannelse bliver stiftet i min seneste praktik på en odenseskole: Ved synet af platformens brug af pokaler og stjerner i sit grafiske udtryk bliver jeg først lettere provokeret og får øjeblikkeligt associationer til behaviorismens fy-metoder, ligesom platformens opsætning og måden, den skal strukturere lærerens arbejdsgang på, tilføjer en frygt for metodefrihedens endegyldige udryddelse. Efter 6. ugers erfaring med at plotte et danskforløb ind i platformen, oplever jeg dog, at der også *er* positive sider ved sagen, blandt andet den, at jeg som lærer tvinges til at tænke i struktur og progression, ligesom jeg uundgåeligt bliver bevidstgjort om, hvordan andre forstår eller misforstår denne.

Et aspekt ved platformen, der særligt fanger min opmærksomhed, er måden, det er meningen forældrene skal inddrages i undervisningen på; måske fordi hele forældre-dimensionen af lærerjobbet i praktikken på mange måder for os studerende er skåret ind til benet. Personligt har min forældrekontakt i praktikken været begrænset til udfærdigelsen af papirer som ugeplaner og præsentationsbreve, deltagelse i et åbent-hus-arrangement, observation af et enkelt forældremøde og min i nærværende praktik observation af skole/hjem-samtaler. Det faktum, at jeg selv er blevet forælder før denne praktik, har naturligvis også indflydelse på min voksende nysgerrighed i denne gruppes perspektiv på og involvering i børnenes institutionelle liv, ligesom jeg bliver mere opmærksom på den i samfundsdebatten og den politiske verden stigende interesse i forældrenes betydning for børnenes læring og de uudnyttede potentialer, der kunne ligge heri. Interesser, som blandt andet kommer til udtryk i både dansk og international forskning, der med ekspanderende projekter på området, søger at tilfredsstille efterspørgslen.

OECD's store undersøgelse ved navn *Let's Read Them a Story*, der omhandler 'the parent factor in education', påviser eksempelvis, hvordan alene det, at man som forældre fortæller historier eller læser bøger for sine børn, er stærkt relateret til, hvor godt børnene læser, og hvor meget de nyder at læse senere hen (OECD, 2012).

Det helt grundlæggende faktum at Folkeskolens Formålsparagraf som noget af det allerførste nævner forældrene; ”Skolen skal *i samarbejde med forældrene...*” (UVM, 2006, min kursivering), understreger - med pondus - vigtigheden af forældrenes rolle i børnenes skolegang, som med KL's aktuelle 'Brugerportalsinitiativ' nu i høj grad skal foregå gennem digitale læringsplatforme.

De tanker og overvejelser, jeg har gjort mig på dette område, har ledt frem følgende problemformulering for mit bachelorprojekt:

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

1.1 Problemformulering

Hvordan rammesætter læringsplatformen MinUddannelse forældrenes involvering i folkeskolen og hvilken betydning har det for skole-hjem-samarbejdet?

1.2 Emneafgrænsning

For at kredse mit emne ind for opgaven yderligere ind, vælger jeg hovedsagligt at fokusere på måden, de faglige aspekter af elevens skolegang præsenteres på og kommunikeres om i MinUddannelse. Jeg vil derfor ikke komme ind på hele trivselsaspektet af elevens skolegang, herunder den sociale og personlige udvikling. Den forældre-målgruppe min empiri-indsamling tager udgangspunkt i, er forældrene til elever på mellemtrinnet, hvorfor jeg ikke vil komme ind på eksempelvis MinUddannelses opsætning og betydning i forhold til karaktergivning og uddannelsesvejledning.

Jeg vil desuden holde mig til at fokusere på forældrenes rolle i skole/hjem-samarbejdet, og eleverne vil derfor kun lejlighedsvist blive nævnt. Lærerens perspektiv på emnet og handlemuligheder i forhold til dette, vil blive berørt afslutningsvist.

1.3 Læsevejledning

Opgaven er opbygget på følgende måde:

DEL 2: METODE er en præsentation af min empiri og den teoretiske tilgang, jeg har til opgaven, efterfulgt af begrundelser for mine metodiske valg.

DEL 3: DIGITAL FORÆLDREINVOLVERING udgør en redegørelse for baggrunden for implementeringen af læringsplatformen MinUddannelse, et oprids over hvordan sammenhængen mellem børns læring og forældrenes involvering i skolen er belyst i dansk og international forskning, samt et afslutningsvist indblik i den fremherskende samfundsdiskurs om intensivering af dette forhold som et ubetinget gode.

DEL 4: SKOLE/HJEM-SAMARBEJDETS INDHOLD er en kort præsentation og undersøgelse af resultaterne fra mine observationsbehandlinger.

DEL 5: KOMMUNIKATION OG KONTEKST består dels af en analyse af min observation af skole/hjem-samtaler, for at belyse hvilke aspekter af børnenes skolegang henholdsvis lærere og forældre lægger vægt på, dels af en samlet analyse af den kommunikationskontekst MinUddannelse råder i, som har til formål at give et billede på hvilken form for forældreinvolvering læringsplatformen lægger op til, og hvorvidt den adskiller sig fra samtalerne.

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

DEL 6: FORÆLDREINVOLVERING GENNEM MINUDDANNELSE er en diskussion af hvorvidt den form for forældre-involvering læringsplatformen lægger op til, også er en, der gavner børnenes læring, samt et fokus på, hvilke konstruktive handlemuligheder der er, i forhold til at gøre MinUddannelse til et godt involverings-redskab for både elevernes læring og forældre.

DEL 7 er opgavens konklusion.

DEL 8: er en perspektivering til den nye form for intensiveret skole/hjem-samarbejde, der eksperimenteres med på Søndervangsskolen i Viby ved Aarhus, og hvordan denne kunne være brugbar som inspiration eller supplement til den digitale forældreinvolvering gennem MinUddannelse.

2 METODE: EMPIRI OG TEORETISK TILGANG TIL OPGAVEN

Min seneste praktik foregår på en skole i Odense Kommune, hvorfra størstedelen af min empiri efterfølgende er indsamlet. Denne skole vil i opgaven betegnes som 'Praktikskolen'.

Jeg har både anvendt kvalitative og kvantitative metoder i min indsamling og behandling af empirien, da jeg for at kunne svare fyldestgørende på min problemformulering både har ønsket et indblik i enkeltpersoners subjektive forståelse og oplevelse af et fænomen, som den kvalitative metode med sin hermeneutiske tilgang er velegnet til, og samtidigt gennem kvantitative metoder skabe en form for talmateriale, der kan give et overblik over de involverede parter generelle adfærd og holdninger til samme, for at kunne sige noget almenlydigt om dette (Jørnø, 2014).

Min empiri udgør henholdsvis et spørgeskema udfyldt af 27 skole-forældre om deres brug af og holdning til MinUddannelse, et uddybende interview med én af disse forældre, en observation af 18 skole-hjem-samtaler i 6.c på Praktikskolen med fokus på det, der tales om, samt et interview med samme 6.c's klasselærer, hvor jeg spørger ind til, hvilke forventninger hun har til forældrenes brug af læringsplatformen. De arbejds- og undersøgelsesmetoder jeg har anvendt i forbindelse med indsamling og behandling af ovennævnte empiri, vil jeg sammen med begrundelserne for mine valg uddybe længere nede i afsnittet.

2.1 Konstruktivistisk tilgang og kommunikationsteori

Konstruktivisme

Den overordnede videnskabsteoretiske tilgang jeg vælger at anvende i mit bachelorprojekt, er i tråd med konstruktivismen en forståelse af sociale fænomener, som noget, der skabes i de sociale sammenhænge og rammer vi indgår i, og at virkeligheden derfor er en konstruktion af de subjektive

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

erfaringer, forståelser og beskrivelser, den enkelte har af den - omend den ikke opleves sådan (Andersen og Ellegaard, 2012). Det er denne forståelse, jeg tager udgangspunkt i, når jeg i min problemformulering i kraft af ordvalg og formulering uanfægtet påstår, at læringsplatformen MinUddannelse kommer til at 'rammesætte' forældreinvolveringen, og denne antagelse vil være gennemgående i opgavens analyse og efterfølgende vurderet i opgavens diskussion.

Kommunikation

For at belyse og analysere min empiri, ønsker jeg at lave en kommunikativ analyse af den kontekst, læringsplatformene indgår i. Dette vil jeg gøre med udgangspunkt i teoretikeren Benedicte Madsen, der er fortaler for 'klar kommunikation i organisationer' ved hjælp af 'dialog og gensidig forståelse', som også (i omvendt rækkefølge), er titlen på hendes bog fra år 2000 (Madsen, 2000). Jeg finder Benedicte Madsens teori særlig velegnet, da den tager udgangspunkt i kommunikation inden for en organisatorisk struktur, som jeg vil argumentere for, at læringsplatformene i deres kommunikationskontekst på mange måder også kan forstås som værende en form for.

Den overordnede forståelse af kommunikationens aspekter Benedicte Madsen taler ud fra, er en analytisk inddeling af en kommunikationskonteksts aspekter i 'kommunikative niveauer', som er en forståelse af, hvordan et budskab kommunikeres på flere parallelle niveauer – samtidigt.

Disse niveaues måde at med-kommunikere budskabet på, kan enten understøtte eller modarbejde hinanden, som Madsen kalder kommunikativ 'kongruens' eller 'inkongruens'.

Hvilke kommunikationsniveauer, jeg fokuserer på i analysen af min empiri, vil blive uddybet i forbindelse med, at de anvendes. Herunder først en præsentation af min empiri og metodiske tilgange.

2.2 Observation af skole/hjem-samtaler

Skole-hjem-samtalerne i 6.c på Praktiskolen finder sted i januar måned 2017. På dette tidspunkt er jeg ikke helt sporet ind på det endelige fokus for bachelorprojektet, men jeg ved, at det skal være indenfor emnet skole-hjem-samarbejde og omhandle læringsplatformen MinUddannelse. Da jeg samtidigt ikke tidligere hverken har deltaget i eller observeret skole/hjem-samtaler udover dem, jeg selv har været centrum for i min egen skolegang, ønsker jeg at anvende en observationsmetode, hvor jeg forholder mig åben overfor, hvad der skulle dukke op af interessante og relevante aspekter. Derudover ønsker jeg, i videst muligt omfang, ikke at påvirke observationen ved min egen deltagelse, da jeg er opmærksom på hvordan den kan have indflydelse på hvad deltagerne vælger at sige eller ikke at sige. Jeg forsøger på forhånd at imødekomme og eliminere dette aspekt ved

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

gennem 6.c's klasselærer at informere forældre og elever om formålet med min tilstedeværelse ved samtalerne, samt de etiske overvejelser jeg gør mig om fuld anonymitet. Derigennem får forældre og elever direkte fået italesat muligheden for at frabede sig min deltagelse. Under samtalerne forsøger jeg at skabe en tryk og fortrolig stemning ved at hilse på ved start og sige 'tak fordi jeg måtte lytte med' ved hver afslutning. Da begge lærere, alle eleverne (bortset fra to nyankomne piger) og derigennem også nogle af forældrene, kender mig fra de 6 praktik-uger, hvor jeg en måneds tid før samtalerne har stået for danskundervisningen, mener jeg, at der er skabt gode forudsætninger for, at min påvirkning på samtalerne er minimal. Metodevalget til indsamling af data til samtalerne falder derfor på det, jeg kalder en semi-struktureret observation, som kan siges at være en form for 'ustruktureret observation' (Agerup og Willaa, 2016), hvor jeg er til stede og hilser på forældrene ved start og slut, men ellers er ikke-deltagende (Agerup og Willaa 2016) og sidder bagerst i klasselokalet med min pc og skriver. Jeg kalder det semistruktureret, da jeg strukturerer mine observationer på den måde, at jeg på min pc nedskriver alt, der bliver sagt, uden at vælge et specifikt fokus for nedskrivningen. Denne metodes arbejdsomfang fører dog til, at jeg i nogle tilfælde må fravælge enkelte sætninger undervejs og sammenfatte dem i parenteser som denne: "(Nævner eksempel med speedwaycyklen) fra bilag 1, da jeg lejlighedsvist simpelthen ikke kan nå at følge med på tastaturet. Jeg er desuden opmærksom på at denne metode, i modsætning til hvis jeg havde valgt at anvende lydoptagelser, bogstaveligt talt lukker mine øjne for, hvad der ellers sker til samtalerne, da jeg kun af og til har tid til at lette blikket fra skærmen og tasterne. Jeg kan altså ikke følge med i deltagerens kropssprog og mimik, og selvom jeg på tonefald, talepauser og latter kan høre, hvornår der anvendes eksempelvis ironi, alvor og humor, er det ikke noget, jeg har tid til også at notere - andet end enkelte kommenterende parenteser, hvor jeg laver notater såsom: (latter), (lyder vred) og lignende. Mine observationer er derfor mangelfulde, når det gælder al den indirekte kommunikation, der i høj grad dominerer i sociale sammenhænge (Madsen, 2000), men jeg vil alligevel argumentere for, at mine observationsdata i kraft af deres talrigdom (18 samtaler), om ikke andet, så i hvert fald kan sige noget om, hvad der bliver talt *om* til skole-hjem-samtaler i 6.c på Praktikskolen.

Behandling af mine observationer

For systematisk herefter at undersøge hvilke emner, der afdækkes i samtalerne og i hvilken grad, vælger jeg at kategorisere ytringerne fra mine nedskrevne samtaler ved at inddele dem i kategorier med udgangspunkt i Hiim og HIPPES undervisnings-aspekter: læringsforudsætninger,

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

rammefaktorer, mål, indhold, læreprocessen og vurdering fra 'den didaktiske relationsmodel' (Hiim og Hippe, 2009). Jeg inddeler de nedskrevne ytringer ved at markere dem med farver i mit observations-dokument efter hvilken kategori, de overvejende omhandler eller forholder sig til. Jeg starter med at lave en slags forståelsesnøgle for, hvordan jeg kan forstå og tolke konkrete ytringer ind i de didaktiske kategorier; og de tre mest anvendte type ytringer forstår jeg eksempelvis således: Ytringer, der omhandler, *hvordan eleven har det i 6.c.* kategoriseres som **læringsforudsætninger**. De, der omhandler, en form for status på, *hvor eleven står fagligt i dansk eller matematik* kategoriserer jeg som **vurdering**. Ytringer, der omhandler *udfordringer* (herunder hvad der kunne blive bedre) i både dansk og matematik, men også *generelle udfordringer* kategoriserer jeg som **læreprocessen/læringsforudsætninger**. Grunden til, at jeg sammenfatter disse to ellers meget omfattende områder, der begge kredser om læring, er, at jeg finder det vanskeligt at sætte en finger på hvor den ene kategori slutter og den anden starter. Den sidst-anvendte type ytringer i dette eksempel er de, der omhandler *omstændigheder* såsom tid, økonomi, miljø, lærerens vaner og holdninger, som jeg kategoriserer som **rammefaktorer**. I bilag 1 ses den fulde forståelsesnøgle samt et uddrag af mine observations-data, hvor jeg i praksis har anvendt denne metode med farveinddeling i ytringer fra relationsmodellen.

Observationsdataene er derudover efterbehandlet på følgende måde: Jeg tæller – for hver elev - hvor mange ytringer, der er af hver slags og udregner hvor mange procent hver kategori udgør af samtalerne. Disse tal er sammenlagt og opstillet i skemaet i bilag 2, hvor man derfor kan skabe sig et overblik over, hvor stor en procentdel ytringer omhandlende eksempelvis målsætning udgør.

Med denne metode omformer jeg på en måde kvalitative data til kvantitative, da jeg med udgangspunkt i en hermeneutisk metode forstår og tolker konkrete ytringer ind i nogle kategorier.

Dermed får jeg "...produceret et meningsfuldt *talmateriale*", der på kvantitativ vis repræsenterer samtalerne (Jørnø, 2014, s. 25). Jeg finder det interessant, at så stor en del af tiden bliver brugt på at tale om visse aspekter af eleven skolegang frem for andre, så det er altså hyppigheden og mængden af et fænomen, jeg er interesseret i at kunne sige noget mere generelt om. I stedet for eksempelvis at tage tid på, hvor mange minutter der bliver talt om et aspekt frem for et andet, forsøger jeg her at konstruere tal ud fra nedskreven samtale. Denne behandlingsmetodes validitet og almenlydighed kan naturligvis diskuteres, men i kraft af de mange "...gentagne målinger af samme fænomen..." (Jørnø 2014, s. 28), mener jeg stadig, at man kan sige noget overordnet om det indhold, der direkte omtales i samtalerne.

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

Der er mange fejlkilder at være bevidst om, når man læser talskemaet: Jeg har først og fremmest skåret al den svært målelige indirekte kommunikation væk ved kun at nedskrive det talte sprog, jeg har simplificeret ytringer til forskellige typer og fortolket disse typer ind i kategorier og jeg har forsøgt at tælle, hvor mange ytringer en samtale udgør, ved at sætte en forståelsesramme omkring, hvornår en ytring starter og slutter. En ytring, der udgør to sætninger, men omhandler det samme, forstår jeg eksempelvis blot som én ytring, og fire ord, der omhandler to forskellige ting kan jeg i en anden sammenhæng forstå som to ytringer. Der er derfor truffet en række subjektive beslutninger på baggrund af min forståelse af Hiim og HIPPES didaktiske kategorier, ligesom min forforståelse af de nedskrevne udtalelsers indhold gennem deltagelse i samtalen, unægteligt farver min opfattelse af hvad der hænger sammen, og hvad der ikke gør. For at skabe et relativt simpelt talmateriale undlader jeg at fokusere på, hvorvidt en ytring i kategorien vurdering eksempelvis kommer fra en lærer, en forælder eller en elev. Det er kun indholdet i ytringerne, jeg skaber talmateriale ud fra. På trods af alle disse usikkerhedsfaktorer, mener jeg at min behandling af de kvalitative data kan bruges til at sige noget kvantitativt om det omtalte indhold til skole/hjem-samtaler i 6.c.

2.3 Spørgeskema til forældre

For at kunne svare fyldestgørende på min problemformulering, vil jeg rigtig gerne have indsigt i *hvordan* forældrene bruger læringsplatformen MinUddannelse, og om muligt kunne sige noget generelt om dette. Derfor beslutter jeg mig for at lave spørgeskemaundersøgelsen "Hvordan bruger du MinUddannelse?" (se bilag 3), med henblik på at få noget hovedsageligt kvantitativ empirisk data, som kan producere noget talmateriale. Jeg ender dog med at lave både åbne og lukkede spørgsmål under udarbejdelsen af spørgeskemaet for at give mulighed for både en kvantitativ og kvalitativ behandling af resultaterne. Et eksempel på et af mine åbne spørgsmål er følgende: "Kan du kort forklare, hvordan du bruger elevplanen generelt?" efterfulgt af et tekstfelt, hvor respondenterne frit kan formulere et svar. Et af svarene lyder:

"Kigger ærligt primært på den inden skole hjem samtale, så jeg er lidt forberedt på ,hvordan mit barn klarer sig. Synes den er uoverskuelig."

Her giver mit åbne spørgsmål og muligheden for frit at formulere et svar en forælder lejlighed til "ærligt" at fortælle om og begrunde hendes begrænsede brug af læringsplatformen, som et spørgsmål med svarmuligheder i form af afkrydsningsfelter ikke ville have givet. Jeg udfærdiger i alt 30 spørgsmål, hvoraf de 6 er åbne som ovenstående, og det er udarbejdet digitalt i programmet Google Analyse, da jeg forestiller mig, at en digitalisering gør både uddeling og udfyldelse af

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

skemaet hurtigere og lettere for alle parter, ligesom programmet efterfølgende selv behandler datamaterialet ved at sætte det ind i forskellige diagrammer, grafer eller tekstbokse, alt efter om det er 'multiple choice'-svar, afkrydsningsfelter eller frie formuleringer, der er tale om.

Det viser sig meget vanskeligt for mig at få deltagere nok; efter ihærdigt at sende høflige opfordringer rundt i mit netværk, samt at udplukke enkelte forældre jeg ved, passer i min målgruppe, får jeg efter en måneds bestræbelser kun hevet 27 svar hjem.

I mit personlige netværk udgør forældre til skole-børn stadig en meget begrænset andel, og digitaliseringen af spørgeskemaet udelukker af indlysende årsager også alle de forældre, der ikke skulle have adgang til internettet.

Når MinUddannelse stadig er i en implementeringsfase og derfor anvendes i meget forskellig og som oftest begrænset omfang i skolerne, medfører det sandsynligvis, at der endnu ikke er meget information at komme efter derinde for forældrene. Det at spørgeskemaet er i digital form og dermed har en ansigtsløs afsender, kan muligvis også virke upersonligt og uvedkommende for mange, der ikke har en personlig relation til mig, ligesom det kan drukne blandt de utallige andre spørgeskemaer, der dagligt deles via facebook, nyhedsmails og mange andre kanaler, som man som bruger simpelthen må fravælge engang i mellem. Denne ulempe peger Aagerup og Willaa (2016, s. 143) også på i deres skema over fordele og ulemper ved at bruge spørgeskema som undersøgelsesmetode, og de tilføjer også det faktum, at en undersøger, der i en spørgeskema-undersøgelse ikke er 'personligt tilstedeværende', kan have en demotiverende indflydelse på interessen i at deltage. Jeg får 27 svar i løbet af den måned spørgeskemaet er "ude", hvilket er en meget lille andel af det samlede antal skole-forældre, der er i de 35 af landets kommuner, der er begyndt at bruge MinUddannelse. Ifølge Aagerup og Willaa (2016, s. 147), skal en svarprocent i en spørgeskemaundersøgelse være 50-60% af den samlede målgruppe, før validiteten blot er 'acceptabel'; og i det øjemed udgør mine 27 svar så ubetydelig lille en procentdel af den samlede målgruppe for undersøgelsen. Jeg vælger derfor udelukkende at fokusere på 6 åbne spørgsmål, der har ført flere interessante svar med sig, og som i stedet lægger op til en kvalitativ bearbejdning.

Forældrevejledninger på Youtube

Da hele mit kvantitative empiri-grundlag for at sige noget om forældrenes brug af læringsplatformen nu er gået i vasken, vælger jeg at gennemse diverse youtube-vejledninger til MinUddannelse udarbejdet til forældre (se Madsen, 2016 og Marienhoffskolen, 2016) for om ikke andet at få indsigt i, hvilke funktioner platformen rummer, og hvordan den er sat op.

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

Jeg er opmærksom på, at opsætningen i sig selv ikke siger meget om, hvordan forældrene i praksis anvender den, men vejledningsvideoerne giver mig et indtryk af de muligheder og begrænsninger platformen giver, og i høj grad hvilken brug den lægger op til.

2.4 Interview med forælder

Som supplement til min undersøgelse af forældrenes brug af og holdning til MinUddannelse, vælger jeg at interviewe en af de forældre, der også har deltaget i min spørgeskemaundersøgelse; en mor til to, hvoraf den ældste, en pige, går i 4. klasse. Jeg vælger at lydoptage og efterfølgende transskribere interviewet for at være sikker på at få det hele med, og for at samtidigt at have mulighed for at være til stede over for informanten. På barnets skole er MinUddannelse også i en opstartsfasen, og forældrene er kun blevet bedt om at orientere sig på platformen som forberedelse før seneste skole/hjem-samtale. Moren har kun logget ind på MinUddannelse den ene gang og har derfor et meget begrænset kendskab til platformen. Jeg centrerer af disse årsager mine spørgsmål til at omhandle morens holdning til brugen af digitale kommunikationsplatforme i skole/hjem-samarbejdet og hvorvidt det er noget, der harmonerer med familiens hverdag. Jeg forsøger som udgangspunkt at stille åbne spørgsmål, der i dette tilfælde afføder kortfattede svar. For at få noget mere substans ud af samtalen vælger jeg derfor at komme med supplerende tillægsspørgsmål og eksempler på svar, når jeg stiller et spørgsmål. I praksis bliver det dog i flere tilfælde til en form for ledende spørgsmål som følgende:

I (Interviewer): Hvad tænker du i forhold til, at man som forælder har adgang til detaljerede informationer om for eksempel fælles mål og hvilke læringsmål dit barn har opnået. Er det for meget, eller?

F (Forælder): Jeg synes, det bliver for meget altså. Jeg tror ikke, at jeg nogensinde selv ville gå ind og kigge i det, uden at der var en lærer, der havde bedt mig om at gøre det.

Men jeg synes også, at det er for meget at lærerne skal bruge så meget tid på det - det må jo tage mega lang tid. Og jeg tænker, at lærerne de kan sgu godt finde ud af det uden hele det her system, altså.”

I dette eksempel er det tydeligt, at forælderen overtager min formulering med hensyn til hvorvidt det er 'for meget', ligesom mit ordvalg også kan medvirke til at påvirke hendes svar.

Dog fører spørgsmålet til, at moren kommer ud med noget andet, hun har på hjerte, som er 'for meget', nemlig antagelsen "det må jo tage mega lang tid", som åbner op for en diskussion om lærernes dyrebare tid og deres i samfundsdebatten omdiskuterede undervisnings-evner.

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

Da jeg efterfølgende transskriberer interviewet, er jeg opmærksom på, hvor stor indflydelse jeg med mine valg af spørgsmål, tillægsspørgsmål og eksempler samt formuleringer og ordvalg i det hele taget har på informantens valg af svar og formuleringer, som på mange måder (som i ovenstående citerede eksempel) bliver en slags be- eller afkræftelse af mine egne hypoteser og forforståelser på området.

2.5 Interview med lærer

Som sidste del af min empiri-indsamling beslutter jeg at supplere spørgeskemaundersøgelse og forælder-interview med et lærer-interview med 6.c's klasselærer, der også er såkaldt 'læringsambassadør' for MinUddannelse på praktikskolen¹.

Jeg vil gerne have indblik i, hvad nogle af de bagvedliggende årsager til forældrenes brug af og holdning til MinUddannelse kan være, set fra en lærers synsvinkel.

Jeg vælger igen interview-formen for særligt at kunne dykke ned i et bagvedliggende *hvorfor*.

Et interview giver med sin direkte kontakt med informanten - ansigt til ansigt - "...bedre mulighed for at *forstå* datamaterialet..." (Aagerup og Willaa, 2016, s. 02, min kursivering), som særligt skyldes det faktum, at det er muligt for interviewereren at registrere og om-formulere et misforstået spørgsmål eller stille uddybende spørgsmål til de interessante aspekter, der måtte dukke op.

Jeg vælger ligesom ved det foregående interview, at lydoptage alt, der bliver sagt, og efterfølgende transskribere det fulde interview for at få et overblik. Jeg forsøger som udgangspunkt at stille åbne spørgsmål ved at udarbejde en interviewguide med 10 overordnede åbne spørgsmål (se bilag 4), og jeg har supplerende tillægsspørgsmål klar, hvis jeg ønsker et mere konkret svar på spørgsmålet.

Et emne, jeg særligt ønsker at tale om, er de *forventninger*, klasselæreren og skolen har til forældrenes brug af læringsplatformen; både de eksplicite og de implicite, samt hvilken betydning hun med sin førstehånds-erfaring som læringskonsulent tror platformen får for forældrenes involvering i børnenes skolegang.

I praksis kommer sidstnævnte (igen) til udtryk i form af lidt for ledende spørgsmål fra min side af, som dog - grundet lærerens store kendskab til og engagement i området - heldigvis ikke resulterer i tilsvarende lukkede svar. Følgende uddrag fra transskriptionen er et eksempel på dette:

“L (lærer): Så jeg håber da ikke, det kommer til at betyde, at forældrene lader sig koble mere af, fordi de kan se inde i MinUddannelse, at der er styr på det. Og det tror jeg måske godt

1 Læringsambassadørerne på Praktikskolen har til opgave at undervise og hjælpe de andre lærere i brugen af MinUddannelse.

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

kunne være en fare for nogle forældre, også fordi MU jo er en læringsplatform hvor forældrene kan blive informeret ihjel, altså hvis alle bruger det ligeså meget som jeg og de to andre lærings-ambassadører; simpelthen fordi vi føler, at vi bliver nødt til at prøve alle hjørner af. Hvis alle bruger det lige så meget, så skal forældrene jo hver eneste gang, de er inde og kigge folde en papyrusrulle af arbejdsopgaver ud, som er lagt på MU og ...

(tænkepause)

I: ... hvordan håndplukker man lige hvad.

L: Ja, lige præcis.”

Ud fra min spørgeskemaundersøgelse har jeg på forhånd et indtryk af, at nogle forældre er meget overvældede over den store informationsmængde, som MinUddannelse rummer, hvilket læreren i ovenstående eksempel også udtrykker frygt for. Da læreren i det citerede eksempel holder en kort pause, fortsætter jeg hendes talestrøm med: “...hvordan håndplukker man lige hvad.” I denne sammenhæng viser det sig gennem hendes efterfølgende udtalelse “Ja, lige præcis”, at min fortsættelse af hendes talestrøm tilsyneladende stemmer overens med hendes egen pointe. Jeg er dog i min senere analyse af dette datamateriale særlig opmærksom på, at jeg som interviewer er med til at styre min informant i en bestemt retning, som kan være med til at lægge ord i munden på hende. Jeg oplever dog, at hun er meget grundig med at tænke sig om, før hun svarer, og at hun for det meste taler langsomt og tager sig de nødvendige talepauser og omformuleringer undervejs for at præcisere sine pointer, som mine lydoptagelser med de mange talepauser, er et tydeligt bevis på. Før jeg vil gå dybere ned i en analyse af min indsamlede empiri, følger her en redegørelse for baggrunden for læringsplatformen MinUddannelse; ‘Brugerportalsinitiativet’, efterfulgt af et neddyk i den aktuelle forskning om forældrenes betydning for elevernes læring.

3 DIGITAL FORÆLDREINVOLVERING

3.1 Brugerportalsinitiativet

I forbindelse med den stigende digitalisering af samfundet har Regeringen, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner udarbejdet en såkaldt 'fælleskommunal digitaliseringsstrategi og -handleplan' gældende fra år 2016-2020, hvorunder ét af initiativerne har særlig betydning for folkeskolen; brugerportalsinitiativet (KL, 2017a). Det første spor i dette initiativ udgør kommunernes anskaffelse af digitale læringsplatforme til brug på skolerne, som ifølge KL skal understøtte “...kernen i folkeskolen: Læringen.” (KL, 2017b). Understøttelsen sker ved at give “...elever, forældre, pædagogisk personale og ledere adgang til en lang række digitale funktioner, der hjælper

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

elevens læring på vej.” (KL, 2017b). Der er krav om, at læringsplatformene som minimum skal have følgende funktioner: læringsforløb, elevplaner, mål samt portfolio (KL, 2017b, se også figur i bilag 5). Det er op til den enkelte kommune at vælge platform, og nogle af de mest populære udbud på markedet er fra aktørerne Meebok, MinUddannelse og KMD Educa (Riise, 2016). Fælles for disse tre platforme er ifølge ‘ekspert’ John Klesner, at de “Overtager ministeriets syn på læring” (Riise, 2016), hvilket kommer til udtryk i den målstyringsdidaktik, der ligger bag platformenes opsætning. Denne didaktik er i overvejende grad styrende for, hvordan man som lærer rent metodisk kan opbygge sit undervisningsforløb på platformen. 36 af landets 98 kommuner har pr. dags dato (02.05.2017) valgt MinUddannelse, som er UV-datas populære bud på en læringsplatform (UVdata, 2016b). Blandt disse kommuner er flere af landets største; Aarhus, Odense og Aalborg (UVdata, 2016b). Hvilken betydning baggrunden for MinUddannelse har for forældrene involvering gennem platformen vil blive uddybet i min analyse, hvor også de enkelte parterers interesser i skole/hjem-samarbejdet vil blive belyst. Her følger et indblik i omverdenens interesse for forældrenes rolle i børnenes skolegang.

3.2 Forældres betydning for elevernes læring

At involvere forældrene i børnenes læring er både højaktuelt og hot i samfundsdebatten og den politiske diskurs. I februar 2017 tildelte Undervisningsministeriet 8 millioner kroner til 5 forskellige projekter, der arbejder på at udvikle viden eller metoder til styrkelse af skole-hjem-samarbejdet (UVM, 2017). Foreningen Skole og Forældre har fået bevilliget 4,25 millioner af denne pulje til et projekt ved navn ‘Lær med familien’, som skal ”...kortlægge god praksis for skolernes involvering af forældre i deres børns læring.” (Skole og Forældre, 2017). Der er da også megen forskning, der peger på, at forældrenes betydning for elevernes læring er omfangsrig: I *Evaluering af det gode skole-hjem-samarbejde* skriver Danmarks Evalueringsinstitut om forholdet mellem et “succesfuldt skoleforløb” og forældreinvolvering dette: “Forskningsresultater viser, at forældrene har en stor betydning for deres børns skolegang, og at en høj grad af forældreinvolvering er en af de mest afgørende faktorer for at børn får et succesfuldt skoleforløb.” (EVA, 2010).

Intensivering af forældreinvolveringen

Maria Ørskov Akselvoll har i sin afhandling *Folkeskole, Forældre, Forskelle* kastet et kritisk blik på den fremherskende diskurs ‘jo mere involvering desto bedre’, da den blandt andet fører til den ‘kulturelle selvfølgelighed’, at der i princippet ingen grænser er for, hvor meget forældrene kan informere sig og følge med i deres barns skolegang. Hun kritiserer, at der i mindre grad bliver stillet

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

spørgsmålstegn ved *hvordan* forældrene skal involvere sig, så det gavner deres barns læring. En afgørende faktor for at denne kulturelle selvfølgelighed er opstået, er de nye muligheder teknologien gang på gang giver: "...skolens muligheder for såkaldt 'vidensdeling' og et højt informationsniveau omkring hvad der foregår på skolen og i undervisningen..." "...giver skolen en næsten ubegrænset adgang til forældrene, og omvendt..." (Akselvoll, 2016, s. 18).

EVA har da også i deres undersøgelse fundet frem til, hvordan forudsætningen for, at samarbejdet mellem skole og hjem er 'frugtbart og konstruktivt', er at skole og forældre deler en "...fælles forståelse af skolens projekt...", og at dette kommer til udtryk gennem "...forældres engagement og medleven i deres barns skolegang..." (EVA, 2010). Hvorvidt 'engagement og medleven' bedst kommer til udtryk gennem en digital læringsplatform, vil jeg diskutere senere i opgaven og foreløbigt lade stå alene til læserens overvejelser. Som optakt til en analyse af den kommunikative sammenhæng læringsplatformen MinUddannelse indgår i, følger her en kort præsentation af udfaldet af mine observations-behandlinger.

4 UNDERSØGELSE: SKOLE/HJEM-SAMARBEJDETS INDHOLD

Jeg er opmærksom på, at lærerne som repræsentanter for skolen er initiativtagere til skole/hjem-samtaler, hvilket også har betydning for samtalerens udfald; det er hovedsaglig lærerne, der 'styrer' den enkelte samtale undervejs ved at tage teten og som udgangspunkt være afsender af spørgsmål. Min klare oplevelse af samtalerne er dog den, at lærerne på mange måder lægger op til at forældrene kan bidrage. Dette foregår både på direkte opfordringer som "Mere, I vil sige?", "Hvad med dig, Mor?" og "Er det også jeres oplevelse?", men også i kraft af deres meget imødekommende tonefald og strategiske talepauser, for blot at nævne nogle af de kommunikationsaspekter, jeg ved lytning kan opfange. Hvorvidt samtalerne også hovedsagligt ville omhandle de samme områder, hvis forældrene var initiativtagere, kan min undersøgelse af gode grunde ikke sige noget om, men muligheden for at forældrene kan komme med indput, der omhandler andre områder, er helt klart til stede. Jeg vælger derfor at forstå det indhold, der tales om til samtalerne, som et udtryk for hvad både lærere og forældrene lægger vægt på i forhold til eleven og skole/hjem-samarbejdet i det hele taget.

4.1 Hvad bliver der talt om til skole/hjem-samtaler?

Efter observation af et par samtaler har jeg en klar forestilling om, hvad der hos 6.c's lærere, forældre og elever i 6.c i store træk bliver prioriteret tid på, og hvad der bliver fravalgt på de 15 minutter, der er til rådighed til en skole/hjem-samtale. Der bliver altid (på nær i én samtale), indledt

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

fra klasselæreren med en variation af spørgsmålet “Hvordan er det at være X i 6.c?” - og dette aspekt - hvordan eleven har det, og hvilke generelle styrker og udfordringer eleven har både i forhold til det sociale, det faglige og det personlige, der derudover er at arbejde med, er noget, der fylder størstedelen af den sparsomme tid i langt de fleste af samtalerne. Behandlingen af mine skole-hjem-observationer viser derfor også, at langt over halvdelen af ytringerne (61,5%) i skole/hjem-samtalerne omhandler læringsforudsætninger og selve læreprocessen. Man kan derfor sige at elevens *læring* er det store omdrejningspunkt i samtalerne. Et eksempel på måden forudsætningerne for og processen omkring læring omtales på, er følgende:

“Du bliver mere tom i blikket, når vi skal analysere og finde spor i teksten..

Det er også det sværeste. Man skal have ro inde i sig selv, have tid og overskud til at kigge på andre end sig selv. Jeg kan høre, du er begyndt at få hul på det. Du har bare brug for at få rammet ind, hvad det er, du skal få øje på.”

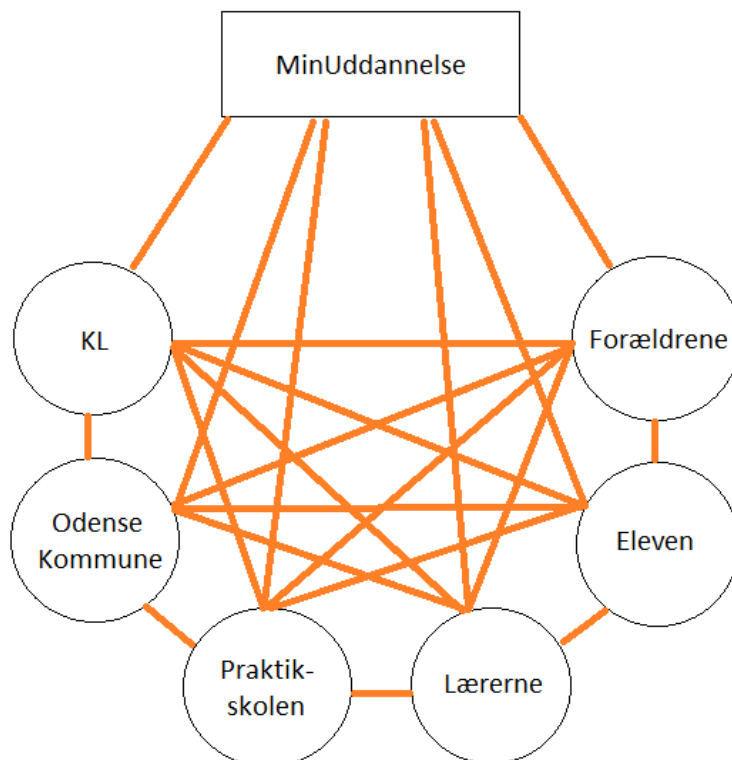
Det næststørste aspekt, der tales om, er *vurderinger* (hovedsageligt lærernes), som næsten en fjerdedel af ytringerne forholder sig til (24,1%). Vurderingerne kommer til udtryk i form af udtalelser som “Med hensyn til dansk er jeg rigtig godt tilfreds. Du er lige dér, hvor du skal være i 6. klasse i dansk.” () og “I dansk kan jeg se en god udvikling i det, du laver”. Jeg bliver opmærksom på, at der *næsten ikke* - hverken af lærere, forældre eller elever - bruges tid på at tale om målsætning i form af fælles mål eller læringsmål: Ytringer, der er kommet under kategorien ‘mål’ udgør samlet set kun 0,2% af alle ytringer. Derudover bliver der kun talt meget sparsomt om, hvordan forældrene kan og skal involvere sig helt konkret i deres barns skolegang og læring. Og de to aspekter – mål og indhold, er netop to af dem jeg i min analyse vil fremvise påkalder sig allermost opmærksomhed på MinUddannelse. Hvis man forstår udfaldet af mine samtale-observationer som et udtryk for, hvilke undervisningsaspekter både lærere og forældre *ønsker* at prioritere deres tid på, stikker det altså i en helt anden retning end det, kommunikationskonteksten MinUddannelse lægger op til:

5 ANALYSE: KOMMUNIKATIONSKONTEKSTEN ”MINUDDANNELSE”

Følgende er en analyse af kommunikationskonteksten, jeg kalder “MinUddannelse”.

Den overordnede, kommunikative sammenhæng læringsplatformen MinUddannelse er centrum for, illustrerer jeg her med følgende model:

Charlotte Beyer Hansen
 Studienummer: 21113521
 Læreruddannelsen på Fyn, 2016

5.1 Afsendere og modtagere

Modellen er udarbejdet med udgangspunkt i Benedicte Madsens ”Kommunikations”trekant” med fire parter” (Madsen, 2000, s. 21), som illustrerer de forhold, en kommunikationskontekst kan være forbundet af. Det gælder de forhold, de enkelte parter har til en given sag (her MinUddannelse) og de gensidige forhold, parterne har til hinanden. Jo flere parter en kommunikationskontekst består af, desto mere omfattende og potentielt kompliceret kan den blive, hvilket antallet af orange streger tydeliggør. Her har jeg valgt selve læringsplatformen som forenkling og specificering af den *sag*, der kommunikerer *om*, nemlig elevens skolegang og læring. Dette er gjort for at skabe et overblik, men også for at sætte fokus på hvordan den ramme, der kommunikeres indenfor, kan være afgørende for hvilket indhold der fokuseres på og hvordan sagen opfattes. Læringsplatformen MinUddannelse har rigtig mange kommunikerende parter som antallet af cirkler viser: Helt overordnet står Kommunernes Landsforening, der med deres initiativ til læringsplatformene og krav til disses funktioner i første omgang har sat afgørende betingelser for måden, der vil blive kommunikeret på.

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

En anden afgørende part er Odense Kommune, som med sit valg af MinUddannelse som læringsplatform rammesætter kommunikationen i alle landets skoler. Den enkelte skole har også indflydelse på læringsplatformen på flere områder; i forhold til MinUddannelses opsætning kan skolens ledelse for blandt andet gå ind og administrere nogle af platformens funktioner, som for eksempel at tilføje eller fjerne muligheden for at også forældre kan vurdere et barns 'tegn på læring' (Uvdata, 2017). Derudover har skolen også en afgørende kommunikativ betydning i forhold til at formidle specifikke krav og forventninger til hvordan både lærere, elever og forældre skal anvende platformen, hvilket kan være af stor betydning for kommunikationens udfald og vellykkethed i det hele taget. Lærerne er i modellen samlet som en fælles part i én cirkel for skabe et overblik, omend at lærernes med deres individuelle fag og personlige forskelligheder kommer til at tilgå og anvende portalen på hver deres måde og i hver deres omfang. Dertil kommer naturligvis eleven selv og til sidst den mest centrale part i denne analyse af kommunikationskonteksten; elevens forældre. Modellen og de mange forskellige forhold er her indledningsvist præsenteret for at skabe et overblik over kommunikationskonteksten, og den vil i løbet af analysen blive yderligere uddybet og anvendt. Når Odense Kommune har valgt MinUddannelse som læringsplatform, kommunikerer der til omverdenen alene ved platformens *navn* indirekte et udtryk for, hvilken holdning kommunen har til skole og dannelse:

Navnets betydning for 'MinInteresse' i skolegangen

Læringsplatformens navn "MinUddannelse" lægger som sammensat ord helt tydeligt op til to ting; at folkeskole-tiden er '*Uddannelse*', og at den enkelte elev skal føle ejerskab ved denne: '*Min*'. Navnet i sig selv lægger sig dermed direkte op ad en diskursiv forståelse af, at folkeskolen handler om at den enkelte skal uddanne til arbejdsmarkedet. Var det dannelsesaspektet, der var den dominerende og mest salgbare på det kommunale marked, ville platformen måske havde kaldt sig *MinDannelse* - eller måske endda *VoresDannelse*, for blot at vise sort på hvidt, hvor anderledes et indtryk navnet kunne give. En mere neutral mellemvej kunne måske have været *MinLæring*, da begrebet læring i sig selv er bredt og kan henvise til både en faglig, social og personlig udvikling - og det er da nok heller ikke tilfældigt, at KL har valgt at kalde platformene for 'læringsplatforme'. Når UV-data sætter 'Min' forrest i navnet på læringsportalen, lægges der dog ikke direkte op til forældreinvolvering, og netop dette har indflydelse på en forælder i min spørgeskemaundersøgelses holdning til, hvorvidt og hvor meget han skal involvere sig i sit barns skolegang på platformen:

"Min datter har overordnet selv ansvaret for sine skoleting og eftersom det hedder min

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

uddannelse og ikke "dine forældres uddannelse" vil jeg i det daglige overlade det til barnet.”

'Nem' eller besværlig login

Som forælder kan man logge ind på MinUddannelse via ForældreIntra eller med NemID.

Førstnævnte adgang indebærer at logge ind på ForældreIntra og finde linket til videresendelse, som automatisk logger forælderen ind også på MinUddannelse. Adgangen fra MinUddannelse.net kræver at forælderen finder sit NemID frem. Den første mulighed kræver mange “klik”, den anden kræver fysisk tilstedeværelse af forælders NemID - en helt tredje mulighed er at se med, når ens barn logger på MU, hvor man dog ikke har adgang til forældredelen af MinUddannelse.

På spørgsmålet om, hvad min interviewede forælder mener om det med NemID, svarer hun:

F: Jamen det er jo mega bøvlet. Altså det, ja jeg ved ikke om der findes en eller anden app til det her MinUddannelse, men.

I: Så for dig er det en hindring?

F: Ja, altså fordi det fungerer med forældreintra, at det er bare en app, man trykker ind på.”

Selvom det er en banalitet, hvordan man logger ind, er det værd at være opmærksom på, at alt der kan henholdsvis besværlig- eller smidiggøre den indsats, der skal til, før man er inde i systemet og i gang med det, der skal gøres, kan have betydning for den enkelte forælders tid, overskud og mulighed for at logge ind.

Manglende forældre-tilpasning

Mange parter i en kommunikationskontekst kan som nævnt potentielt også skabe mange udfordringer. Én udfordring kan ligge i de forskellige hierarkiske statusser parterne indbyrdes har, som for eksempel det, at lærerne som repræsentanter for skolen – i skoleregi – i mange forældres øjne kan opleves som værende i en højere magtposition end dem selv.

En anden grundlæggende udfordring er den, at indholdet som udgangspunkt ikke er målrettet og differentieret den enkelte part i konteksten - forældrene er ligesom bare 'koblet på' som et ekstra sæt øjne, der kan kigge eleverne over skulderen. Det mener i hvert fald en forælder i min spørgeskemaundersøgelse, der på spørgsmålet “Hvad er mindre godt/dårligt ved MinUddannelse?” selv har formuleret svaret:

“Når indholdet der bliver lagt op ikke er forældre venligt så mister den sin egenskab.”

Hvorvidt denne forældre refererer til måden, indholdet er formuleret af lærerne på, sværhedsgraden af de opgaver, eleverne arbejder med eller noget helt tredje, kan spørgeskema-formen ikke give mig svar på, men årsagen til at indholdet ifølge forælderen “ikke er *forældre* venligt” (min kursivering),

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

kan skyldes, at det er blevet prioriteret at gøre indholdet elev-venligt, lærer-venligt eller måske endda ledelses-venligt?

Denne forældre oplever altså, at der ikke er taget hensyn til forældre-partens i kommunikationskonteksten, og at det medfører, at platformen 'mister sin egenskab'.

Ovennævnte var et eksempel på en af de udfordringer mange parter i en kommunikationskontekst kan medføre. En anden udfordring der ligger i konteksten, er den, at kommunikationen er skriftlig, ansigtsløs og foregår gennem et medie:

Mediets indirekte kommunikation

Når man som Benedicte Madsen grundlæggende definerer og forstår kommunikation som "udveksling af budskaber" (Madsen, 2000 s. 8), vil alle parter i en given kommunikationskontekst til enhver tid være både afsendere og modtagere i denne udveksling. Fænomenet 'ikkekommunikation' er derfor ifølge Benedicte Madsen 'en umulighed', da man ikke kan se bort fra den omfattende indirekte kommunikation, der altid vil foregå parallelt med den direkte. Forsøger man eksempelvis ihærdigt ikke at kommunikere eller slet og ret forholde sig fuldstændigt passiv, kommunikerer man som minimum, at man enten ikke kan eller vil kommunikere. Og kommunikerer man gennem et medie, vil valget af medie og dets udformning også bidrage med indirekte budskaber, som jeg her vil komme med nogle relevante eksempler på:

Når kommunerne jævnfør brugerportalsinitiativet er tvunget til at vælge en læringsplatform for deres skoler, har det betydning for, hvordan der kommunikeres i praksis. Odense Kommune vil med deres valg af MinUddannelse unægtelig gennem dennes opsætning, brugerflade og grafik bidrage med parallelle kommunikative niveauer, hvis betydning jeg herunder vil analysere på. Der vil også være nogle eksempler til belysning af, hvordan opsætningen - måden man som forældre kan tilgå og navigere rundt i platformen - rammesætter kommunikationen.

5.2 Opsætningens kommunikation til og med forældrene

Når man kommunikerer ansigt til ansigt ledsages den direkte verbale kommunikation - de konkrete ord - af en mængde 'kommentarer' til sproget så som "...tonefald, pauser, rytme, ansigtsudtryk, gebærder..." (Madsen, 2000 s. 10ø.). Det direkte budskab ville uden disse 'kommentarer' ifølge Benedicte Madsen kun udgøre en "...brøkdel af den samlede mængde kommunikation.." (Madsen, 2000 s. 10). Skriftlig kommunikation er ikke undtaget indirekte kommunikation selvom kropssproget er skåret fra; et par eksempler på de ledsageformer, der følger skriftlig og i dette tilfælde også digital kommunikation, er mediets opsætning: Er det besværligt at svare tilbage,

Charlotte Beyer Hansen
 Studienummer: 21113521
 Læreruddannelsen på Fyn, 2016

fordrer systemet ikke dialog, men i højere grad envejs-kommunikation. Grafikken og dens farver, former og disses placering styrer modtageren i en bestemt retning og skaber bestemte stemninger og associationer hos den enkelte. Derudover er den manuelt udfyldte tekst af afsenderne også med til at kommunikere mere end det, der direkte står på skærmen; diverse stavfejl eller felter, der ikke er udfyldt, kan medvirke til at kommunikere sjusk eller manglende aktivitet og orden, for blot at nævne nogle få aspekter. Med andre ord kommunikerer alle valg og fravalg, og i den skriftlige kommunikation står det tilmed sort-på-hvidt og kan derfor 'læses', opfattes og tolkes på over længere tid, hvis man sammenligner med den mundtlige kommunikation, hvor armbevægelsen og det henkastede tonefald er væk øjeblikket efter, det er opfattet. Skriftlig kommunikation kræver derfor særlig opmærksomhed, når man som afsender ønsker at kommunikere uden samtidigt at kommunikere noget andet uhensigtsmæssigt, da man som bekendt heller ikke kan se og opfatte modtagerens umiddelbare reaktion på budskabet og dermed afklare misforståelser, så snart når de opstår. Her følger et eksempel på, hvordan grafikken i MinUddannelse kommunikerer til forældrene:

Grafikken: Fokus på mål og evaluering

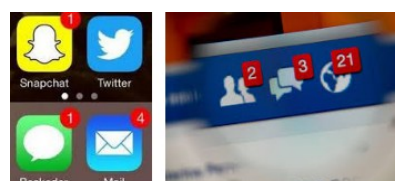
Når forældrene tilgår 'Elevplanen' på MinUddannelse møder de først 'Holdoversigten' (se bilag 6). Holdoversigten er en side med blå-grønne kasser, som hver især rummer et hold eller fag som eksempelvis nummer to fra venstre; Dansk 5A. Uden at gå ind i fagets kasse kan forældrene under titlen se antallet af opgaver, læringsmål og fælles mål, der er tildelt faget. Det virker dermed som en form for opdateret status over faget.

De fag, der er i gang med at arbejde med læringsmål, har over deres kasse en målskive hængende, der angiver antallet af disse 'aktuelle' læringsmål. Målskivens røde farve - mod den blågrønne komplementære farve - lyser nærmest op og signalerer til modtagerens opmærksomhed. →

Læringsmålene bliver dermed et blikfang, som fremstiller dem som vigtige og kalder på et 'klik'. Denne måde at underrette brugeren om, hvad der er aktuelt og relevant, kender vi fra andre digitale mediers meddelelser som for eksempel notifikations-funktionen i Apples styresystem og på Facebook. →

Det er let at forestille sig, at denne genkendelighed giver forældrene en umiddelbar tilbøjelighed til at vælge at klikke på

Charlotte Beyer Hansen
 Studienummer: 21113521
 Læreruddannelsen på Fyn, 2016

ikonet. Følger man denne vej, som platformen med sin 'notifikations-funktion' lægger op til, kommer man dermed først og fremmest til sit barns læringsmål, som er et eksempel på, hvordan grafikken og opsætningen i læringsplatformen kan være styrende for ens handlinger som forældre.

Omfattende forældre-adgang

På sigt, når alle skoler og lærere har fået platformen fuldt implementeret i deres daglige praksis, kommer forældrene til at have adgang til den fulde nye digitale og dynamiske 'elevplan', som indeholder nærmest al materiale og information, der omhandler undervisningens indhold, mål og feedback på og vurdering af disse - for blot at fokusere på den faglige del af platformens indhold (UVdata, 2017). For at give et indtryk af, hvad denne informations-adgang indebærer, kommer her en kort uddybning af de ovennævnte aspekter:

Mål og vurdering

Jeg uddyber målene først, da det som nævnt er læringsmålene (de aktuelle), der i det grafiske udtryk først og fremmest træder frem, når forældrene logger ind på MinUddannelse.

Læringsmålene er formuleret af den enkelte lærer som opstart til et nyt tema og tager udgangspunkt i de ministerielle Fælles Mål, man som lærer opbygger sit forløb efter.

Klikker man som forælder på et sådant læringsmål for 4B i dansk, kommer man ind på følgende side 'Læringsmål' under fagets faneblad (Skærbillede fra videoen Marienhoff, 2016). →

Her ses et eksempel på ordlyden af et læringsmål i dansk: "kan I skrive indledning og afslutning i jeres fortællinger", som er det 'aktuelle' læringsmål, klassen arbejder med. Forældrene kan også vælge at kigge på de 'opnåede' læringsmål og dem, der er sat 'på pause' i de små faneblade ovenfor.

Forhold til indhold

Når læreren kobler et læringsmål på et forløb i MinUddannelse, er det i kraft af forældrenes adgang til dette også en form for kommunikation til forældrene, også selvom teksten ikke er direkte henvendt til dem. Ovennævnte eksempel på læringsmål i dansk, er formuleret som et spørgsmål til eleverne, som de kan svare ja eller nej til, måske fordi det falder denne lærer mere naturligt, når det

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

er meningen, at børnene også selv skal kunne vurdere, hvorvidt de har opnået det.

Hvorvidt dette læringsmål ud over sin direkte formulering også sender budkaber som 'kontrollér, om dit barn har opnået målet' eller 'find gode indledninger og afslutninger i H.C. Andersens eventyr, når I læser sammen om aftenenen' eller noget helt tredje, er forskelligt fra forælder til forælder: For at vende tilbage til modellen over de mange forhold hele kommunikationskonteksten udgøres af, findes der ifølge Benedicte Madsen to grundlæggende forskellige typer; de forskellige parter *indbyrdes forhold* (til hinanden) – for eksempel forældrens forhold til læreren eller skolens forhold til forældrene - og derudover de enkelte parter *forhold til indholdet* (Madsen, 2000).

Når den enkelte forælder orienterer sig i MinUddannelse og ser ovenstående læringsmål, har disse mange forhold betydning for, hvordan forælderen opfatter de indirekte budskaber der i hele kommunikationskonteksten medfølger. Har forælderen et anstrengt forhold til institutionen skole fra da han selv var barn, eller svinger han bare super godt med den pågældende dansklærer?

Indre kommunikation

Når kommunikation finder sted, eksisterer udover udvekslingen af budskaber mellem de implicerede parter endvidere den enkelte parts kommunikation med sig selv, der som nævnt ovenfor er partens egne projektioner, der udledt af de forhold, han har til både sagen og de andre kommunikerende parter. Disse parallelle budskaber som parten udveksler med sig selv, kalder Benedicte Madsen for den 'indre kommunikation' (Madsen, 2000). Hvad den enkelte udleder af budskaber, udspringer derfor af hele kommunikationskonteksten og derudover i høj grad af, hvordan forælderen forstår sig selv ind i den. Et par afgørende aspekter i kommunikationskonteksten er hvorvidt og hvordan der er blevet stillet krav til forældrenes brug af platformen; har dansklæreren eksplicit gjort udtryk for, hvilke forventninger, hun har til forældrenes adgang til læringsmålene? Det kunne være i form af krav formuleret i et nyhedsbrev eller fremsagt ansigt til ansigt under seneste skole/hjem-samtale?

Er lærerens krav og forventninger konkrete og forståelige, og giver de mening for forældrene at følge? Et krav om at skulle 'orientere sig' i læringsmålene i dansk, siger for eksempel intet om, hvad forældrene skal *gøre* med denne orientering. Er det med henblik på at tale med sit barn om dets læringsmål, hjælpe det med at forstå dem, kontrollere, hvorvidt barnet er ved at opnå det eller ligefrem give en mindre undervisningslektion i, hvordan man skriver en god indledning og afslutning? Særligt de implicite, indforståede krav og forventninger kan medvirke til at komplicere kommunikationssituationen, ligesom meget overordnede anvisninger, der ikke er konkretiseret og

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

eksemplificeret, kan få en god hensigt til at falde til jorden, da det vil opfattes og fortolkes vidt forskelligt alt efter forældrerens eget forhold til sagen.

Indhold og feedback

Samtlige fags undervisningsindhold er desuden tilgængeligt for forældrene; både det aktuelle, det gennemførte og det fremtidige i form af en lang 'tidslinje', som er et udpluk fra årsplanen med temaer, der arbejdes med, hvorunder man kan finde konkrete undervisningsopgaver og afleveringer samt de digitale undervisningsmaterialer, der bliver anvendt i timerne, såsom tekster, billeder, videoer og lydfiler. I bilag 7 ses et eksempel på en konkret opgave 4B arbejder med i dansk under temaet 'Indledning og afslutning', som skal besvares skriftligt og vedlægges digitalt hos den grafiske lærer ved den blågrønne kasse nederst på billedet. Opgaven lyder: "Hvad er handlingsbroen? skriv med egne ord hvad du kan huske om handlingsbroen." (Skærbillede fra Madsen, 2016). Når eleven har afleveret opgaven, kan forældrene gå ind og læse den, ligesom de får adgang til den skriftlige feedback på opgaven, læreren efterfølgende kan lægge ind.

Særligt eksemplariske opgaver, (der er en pokal værdig), samles i en mappe som forældrene via det overordnede faneblad 'Portfolio' på fagets side, kan gå ind og kigge på. Disse eksempler på den information, forældrene har adgang til, er et udpluk af det væsentligste faglige indhold platformen rummer, som blot er en del af det samlede tilgængelige indhold for forældrene, der på sigt også skal suppleres med information relateret til elevens 'alsidige udvikling', samt al praktisk kommunikation derudover, der hidtil er foregået over ForældreIntra (UV-data, 2016a).

5.3 Delkonklusion

Ovenstående analyse af den kommunikationskontekst MinUddannelse råder i, viser altså at:

- Mange parter i en kommunikationskontekst gør den potentielt mere kompliceret.
I denne sammenhæng medfører de mange parter blandt andet en manglende hensyntagen til forældrene, som bevirker, at indholdet er sværere tilgængeligt og forståeligt for dem.
- Mediet i sig selv; dets navn, opsætning og funktioner bidrager også med indirekte kommunikation på parallelle niveauer; platformens navn lægger sig op ad en uddannelsesdiskurs, opsætningens grafiske udtryk, former, farver og disses placeringer skaber et læringsmåls-fokus, og forældrenes omfattende adgang til informationer lægger op til, at den skal udnyttes. Hvorvidt denne udnyttelse skal være i form af en overordnet orientering, grundig gennemgang eller supplerende undervisning af eget barn, er blandt andet afhængig af den enkelte forælders 'forhold til indholdet' (skolen og alt hvad den står

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

for i det hele taget), og 'indre kommunikation' (hvilke associationer dette forhold skaber hos den enkelte forælder).

- Den samlede kommunikationskontekst MinUddannelse og de aspekter af elevens skolegang, som særligt de indirekte niveauer kommunikerer, er vigtige; at have fokus på læringsmålene og en detaljeret involvering i undervisnings-indholdet adskiller sig væsentligt fra de emner, mine observationsdata viser, der bliver prioriteret til skole/hjem-samtaler. Til skole/hjem-samtaler bliver der i høj grad prioriteret tid til emner, der omhandler elevens sociale, faglige og personlige forudsætninger for at lære, og til samtale om, hvordan eleven fungerer i sine læreprocesser.

6 FORÆLDREINVOLVERING GENNEM MINUDDANNELSE

Under mit interview med praktiklæreren gør hun (som tidligere citeret) flere gange udtryk for sin bekymring for den 'ENORME informationsmængde', der går forældrenes vej; en bekymring som skaber frygt for følgende:

“...jeg håber sandelig ikke, at det kommer til at betyde, at nogle forældre bliver så overvældede over mængden af information, så de tænker det her, det kan jeg faktisk ikke bruge til noget. Men det tror jeg, der er en reel frygt for. Det er noget vi drøfter meget her på stedet; hvordan kan vi sikre os at det her redskab bliver brugbart for forældrene.“

Denne meget omfattende forældre-adgang skaber tilsvarende omfattende mulighed for specifik involvering i barnets undervisning og læring. Hvordan forældrene forstår og opfatter denne mulighed, er afhængig af de eks- og implicite krav og forventninger hele kommunikationskonteksten derudover rummer, hvilket jeg vil belyse i følgende afsnit.

'Konstatering' eller 'appel': Forældrenes oplevelse af forventningerne

Et tilbagevendende spændingsfelt mellem lærere og forældre viser sig i min empiri at være de krav, der er til forældrenes involvering, hvorfor jeg vælger at se lidt nærmere på dette område:

“Hvad er mindre godt/dårligt ved MinUddannelse?” er niogtyvende og dermed andet sidste spørgsmål i min spørgeskemaundersøgelse, som efterlader et åbent tekstfelt en forælder har svaret følgende i:

“Jeg er læge og når jeg har patienter kan/må jeg ikke forvente af dem at de har sat sig ind i deres sygdom, bivirkninger eller forebyggelse (i forhold til sundhedsstyrelsens anbefalinger/hospitalernes retningslinjer eller bare har læst de foldere vi har givet dem i

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

hånden). Men som forælder kan man åbenbart godt forvente at vi har orienteret os om ministerielle mål.”

Denne forælder har altså en opfattelse af, at skolen forventer en involvering, der indebærer en ‘orientering’ i ‘ministerielle mål’. Hvorvidt lærerne, der er tilknyttet denne skole, direkte har formidlet, at de forventer en involvering, der er så detaljeret, at den kan sammenlignes med en patients orientering i ‘sygdom, bivirkninger og forebyggelse’, giver valget af spørgeskema-form ikke mulighed for at få uddybende forklaringer af, men eksemplet giver et indblik i, hvad forælderen har på sinde i forhold til emnet.

Samme forælder har på skemaets opfordring “Beskriv gerne, hvordan du tror det forventes, I som forældre bruger MinUddannelse” skrevet følgende:

“Har forstået at det er orienterede formål, omend hver gang jeg spørger om konkrete ting får jeg at vide at "det står i min uddannelse". Så jeg fornemmer at forventninger til os forældre ændrer sig gang vi har forældremøde.”

Forælderen 'fornemmer' at forventningerne til deres brug af MinUddannelse “...ændrer sig hver gang vi har forældremøde”, om end dette er noget, han forstår ud af konteksten: ‘Hver gang’ han spørger om ‘konkrete ting’, får han svaret “det står i min uddannelse”, som i sin kontekst parallelt med det direkte budskab kommunikerer noget i retning af “vi vil ikke bruge tid på at informere dig om dette til et forældremøde, når du kan gå i og læse det på MinUddannelse”.

Hvorvidt lærer-svaret er ledsaget af et irettesættende eller irriteret tonefald melder citatet ikke noget om, men alene det, at læreren undlader direkte at italesætte formålet med MinUddannelse, når nu lejligheden er til det, sender også budskaber til forældrene. Forældrens ‘fornemmelse’ for hvilke forventninger der er til den måde, de skal involvere sig gennem MinUddannelse på, er altså de implicite forventninger, som han forstår ud fra konteksten - forældremødets indirekte budskaber. Afsnittet har jeg i tråd med Benedicte Madsens beskrivelse af im- og eksplicite budskaber kaldt ‘Konstatering eller appel?’ da det ifølge Benedicte Madsen er konteksten, der er afgørende for, om man forstår et budskab som en appel til handling eller blot som en konstatering (Madsen, 2000). Ovennævnte forælder-udtalelse viser tydeligt, at pågældende forælder forstår de implicite budskaber som en appel; det er noget, han skal handle på. Det at han som forælder har adgang til de ministerielle fælles mål, og det at læreren til forældremødet affejer ham med at “det står i min uddannelse”, giver i sin kontekst forælderen et indtryk af, at det er noget, han skal reagere på.

Til gavn for elevernes læring?

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

I sin omfattende analyse af ForældreIntra, der som bekendt er MinUddannelses afgående forgænger, er Maria Ørskov Akselvolles hovedkonklusion den, at ForældreIntra i sin digitale form og med sin uoverskueligt store informationsmængde medvirker til at reproducere de forskelle, der allerede er i forældrenes involvering (Akselvoll, 2016). Denne problematik kommer en af forældrene i min spørgeskema også ind på i forhold til MinUddannelse:

“Jeg tror ikke, at de børn, som har det største behov for at blive understøttet i deres læring af deres forældre, får gavn af det. Forældrene kommer til at få vanskeligheder ved at bruge det - det er ikke umiddelbart intuitivt, og der er for megen skrift og klik gennem forskellige lag. De forældre, som kan bruge det, er måske ikke de børn, som har det største behov for at få synliggjort læringsmål og individuelle opgaver...?”

Gennem mit lærer-interview viser det sig, at hun er bekymret for, hvorvidt forældrene ved, hvad de skal stille op med den information, de får fra min uddannelse:

L: ”Så der er også den risiko, at forældrene simpelthen tænker puuha nej, det her det bliver jeg ikke klogere af, jeg venter bare lige med at spørge til vi kommer til skole/hjem-samtaler. Eller jeg skriver lige en mail - hvordan går det egentlig.”

Hvis læreren får ret i sin antagelse om, hvad den store informationsmængde og manglende tilpasning til forældrene skaber af udfordringer for forældrene, vil et behov for ”metakommunikation” opstå. Metakommunikation foregår ifølge Benedicte Madsen bedst gennem dialog; en samtale, der er orienteret mod 'gensidig forståelse'. (Madsen, 2000 s. 31). For at skabe en vellykket kommunikation er netop dette aspekt – metakommunikation – en af de væsentligste forudsætninger for at lykkes med at ”...(gen)skabe kongruens mellem de forskellige parallelbudskaber” (Madsen, 2000, s. 31). For at læringsplatformen MinUddannelse kan blive et brugbart medie for forældreinvolvering, er det derfor nødvendigt med ægte dialog om dette.

7 KONKLUSION

I min problemformulering spørger jeg til, hvad det er for en ramme læringsplatformen MinUddannelse er med til at skabe om forældreinvolveringen i folkeskolen.

Jeg har fundet frem til, at det under alle omstændigheder er en ramme, der kræver metakommunikation, så forældre og lærere får en fælles forståelse for, hvordan de både hver især og sammen kan bidrage til at opfylde skolens formål. Metakommunikationen er nødvendig, da læringsplatformen ikke kan stå alene som ramme om forældreinvolveringen: Som forælder kan det

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

være svært at gå ind og hjælpe sit barn med noget konkret udelukkende ud fra information om antallet af 'opnåede læringsmål' eller en stillet opgave om 'handlingsbroen' i dansk.

MinUddannelse må derfor suppleres med specifikke redskaber til og dialog omkring, hvor forældrene hver især skal sætte ind ud fra de forudsætninger, deres barn har for at lære, hvordan deres barn fungerer i sin læreproces, for slet ikke at have talt om den tid og de kompetencer og ressourcer forældrene selv har (eller ikke har), for at kunne hjælpe deres barn.

Derudover er klar kommunikation og gensidig forståelse mellem lærere og forældre en grundsten i skole/hjem-samarbejdet, så gensidige krav og forventninger kan afstemmes og platformen får mulighed for at fungere efter sin hensigt; at styrke elevernes læring.

8 PERSPEKTIVERING

En skole i Viby ved Århus eksperimenterer i øjeblikket med stor succes med en ny form for forældreinvolvering, hvor forældrene kommer på skolen intet mindre end 7 gange på et skoleår. Fire af disse gange er til såkaldte 'elev-reviews', hvor "...elevens faglige progression bliver fremlagt for, og drøftet med, forældrene." Ved disse reviews får forældrene et detaljeret og forståeligt indblik i, hvad børnene arbejder med, ligesom hver samtale slutes af med en klar opgave, de skal støtte barnet i at arbejde på indtil næste review. Skolen oplever, at den tætte dialog om barnets læring øger forældrenes lyst til at byde ind, og de bliver støttet med konkrete redskaber til, hvordan de kan hjælpe deres barn med at blive dygtigere (Nielsen, 2017).

Det kunne være interessant at arbejde videre med de uudnyttede forældre-ressourcer, der af fysiske årsager ikke kan komme til udtryk gennem en digital platform, og se nærmere på, hvad et større fremmøde på skolen og mere tid til ægte dialog med lærerne - som supplement til den detaljerede informationsmængde, der er på MinUddannelse - kunne føre med sig.

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

9 LITTERATUR

Akselvoll, Maria Ørskov (2016): *Folkeskole, forældre, forskelle: Skole-hjem-samarbejde og forældreinvolvering i et forældreperspektiv*. Roskilde: Roskilde Universitet

Andersen, Peter Østergaard og Ellegaard, Tomas (2012): ”Introduktioner til centrale pædagogiske teorier”, kapitelafsnit B fra Del 7 i: Andersen, Peter Østergaard og Ellegaard, Tomas (2012): *Klassisk og moderne pædagogisk teori (2.udg.)* København: Hans Reitzels Forlag.

Danmarks Evalueringsinstitut (2010, 2. september): ”Projektbeskrivelse: Evaluering af det gode skole-hjem-samarbejde”. Lokaliseret den 26.04.2017 fra <https://www.eva.dk/projekter/2011/evaluering-af-det-gode-skole-hjem-samarbejde/projektbeskrivelse/evaluering-af-det-gode-skole-hjem-samarbejde/view>

Hiim, H. og Hippe E. (2008): ”Elevernes læringsforudsætninger”. I: Hiim, H. og Hippe E. (2008): *Undervisningsplanlægning for faglærere (2. udg.)*. København: Nordisk Forlag A/S.

Jørnø, Marianne Leth (2014): *Videnskabsteori for praktikere. Kvalitative og kvantitative metoder*. Latvia: Hans Reitzels Forlag.

Kommunernes Landsforening (2017a): ”Brugerportalsinitiativet – digitale platforme til folkeskole og dagtilbud”. Lokaliseret 03.05.2017 fra: <http://www.kl.dk/Kommunale-opgaver/Born-og-unge/Digitalisering/Brugerportalsinitiativet/>

Kommunernes Landsforening (2017b): ”Læringsplatforme”. Lokaliseret 03.05.2017 fra: <http://www.kl.dk/Kommunale-opgaver/Born-og-unge/Digitalisering/Brugerportalsinitiativet/Laringsplatform/>

Madsen, Anja Emilie (2016, 17. august): *Forældreguide til MinUddannelse*. Aalborg Kommunes skoler. Lokaliseret 03.05.2017 fra: <https://www.youtube.com/watch?v=VNVFbzzByn4>

Madsen, Benedicte (2000): *Dialog og gensidig forståelse. Om klar kommunikation i organisationer*. Frederikshavn: Dafolo Forlag.

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

Marienhoffskolen (2016, 16. august): *MinUddannelse – forældrevejledning*. Lokaliseret d. 03.05.2017 fra: <https://www.youtube.com/watch?v=9qXzZECcFcM>

Nielsen, Elisabeth Lykke (2017): ”Her ses forældrene som en nødvendig ressource”, i *Magasinet Skolebørn nr. 1, 2017*. Lokaliseret 03.05.2017 fra:
http://www.skoleborn.dk/feb_2017/10herkommerforaeldrenesyvgangeomaaret.html

OECD (2012): *Let's Read Them a Story! The Parent Factor in Education*. PISA, OECD Publishing. Lokaliseret 30.04.2017 fra: http://www.oecd.org/pisa/pisaproducts/Parent%20Factor_e-book-new%20logo_FINAL_new%20page%2047.pdf

Riise, Andreas Brøns (2016, 28. april): ”Ekspert vurderer: Hvilken læringsplatform er bedst?”. *Folkeskolen.dk*. Lokaliseret d. 26.04.2017 fra <https://www.folkeskolen.dk/586577/ekspert-vurderer-hvilken-laeringsplatform-er-bedst>

Skole og Forældre (2017, 27. februar): ”Skole og Forældre får bevilling på 4,25 millioner kroner til projekt om skole-hjem-samarbejde”. Lokaliseret den 26.04.2017 fra <http://skole-foraeldre.dk/nyheder/skole-og-foraeldre-far-bevilling-pa-425-millioner-kroner-til-projekt-om-skole-hjem-samarbejde>

Undervisningsministeriet (2006): *Folkeskolens Formålsparagraf*. Lokaliseret d. 03.05.2017 fra <http://www.emu.dk/modul/folkeskolens-formaelsparagraf>

Undervisningsministeriet (2016): *Læringsmål - inspiration til arbejdet med læringsmål i undervisningen*. Lokaliseret d. 26.04.2017 fra <http://www.emu.dk/sites/default/files/Inspiration%20til%20arbejdet%20med%20læringsmål%20i%20undervisningen.pdf>

Undervisningsministeriet (2017, 7. februar): ”Otte millioner kroner fordelt til at styrke skole-hjem-samarbejdet”. Lokaliseret den 26.04.2017 fra <http://www.uvm.dk/aktuelt/uvm/udd/folke/2017/feb/170207%20otte%20millioner%20kroner%20fordelt%20til%20at%20styrke>

UVdata (2016a): ”Elevplanen - elever og forældre”. Forældrevejledning fra UVdata, der linkes til

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

på den første side, man som forælder møder, når man logger ind på MinUddannelse. Fået tilsendt fra interview-forælder, der har lokaliseret den d. 23. januar 2017 kl. 11.57.

Uvdata (2016b): "MinUddannelse". Lokaliseret 03.05.2017 fra:

<http://www.uvdata.dk/produkter/minuddannelse-2/>

UVdata (2017): *MinUddannelse - skoleadministrator*. Lokaliseret den 26.04.2017 fra

https://www.minuddannelse.net/Content/Manualer/minuddannelse_skoleadmin.pdf

Aagerup, Lars og Willaa, Katrine (2016): *Lærerens undersøgelsesmetoder*. Latvia: Hans Reitzels Forlag.

Charlotte Beyer Hansen
 Studienummer: 21113521
 Læreruddannelsen på Fyn, 2016

10 BILAG

Bilag 1: Ytringer fra skole/hjem-samtaler

Forståelsesnøgle: Ytringer, der omhandler

Hvordan eleven har det i 6.c. kategoriseres som **læringsforudsætninger**

Hvor eleven står fagligt i dansk/matematik kategoriseres som **vurdering**

Generelle styrker kategoriseres som **vurdering** eller **læringsforudsætninger/ læreprocessen**

Udfordringer (herunder hvad der kunne blive bedre) både i dansk/matematik men også *generelle udfordringer* kategoriseres som **læreprocessen/læringsforudsætninger**

Konkret indhold i dansk/matematik kategoriseres som **indhold**

Læringsmål og Fælles Mål kategoriseres som **mål**

Omstændigheder såsom tid, økonomi, miljø, lærerens vaner og holdninger kategoriseres som **rammefaktorer**

Udenfor kategori: Diverse intro- og outrobemærkninger, hyggesnak og lignende.

18: Dreng

P (matematiklærer): Hvor er vi glade for at se dig. Og det er vi også, fordi du er den sidste (ler).

V (dansk lærer): **Selvom du er den sidste - hvad synes du om at gå i skole?**

O (elev): **Dejligt, godt at vi er sådan en klasse der går meget med hinanden og vi er gode til at tage imod, synes vi i hvert fald selv.**

V: **Det viser bare at du synes det er fantastisk at være her, der er vi glade for at se. Jeg ville være ekstremt overrasket havde du sagt andet. Du er så tydelig i hvor glad du er for at være her. Altid klar med en frisk bemærkning, altid liv omkring dig både på den gode og dårlige måde. Gode måde først: Næsten ud af intetheden kan du komme med en betragtning hvor jeg tænker, hvor kom den fra? At en 6. Klasses dreng kan komme med såda noget. Det skal du bare blive ved med. Uanset hvor skævt eller kantet det måtte være det der dukker op i dit hovede, så ud med det. Det er det dansk handler om, sådan man kommer helt ind bag i teksten.**

O: **Det der med isbjerget også.**

V: **Ja lige præcis. Jeg kan også se det, når du skriver. Det der med dansk også er et kassefag, hvor der er nogle regler. Det er skønt.**

Det irriterer dig, at du ikke kommer op på niveau 3 i dansk.

M: **Det synes jeg også. Det jeg synes er irriterende. Og nu lægger jeg bare kortene på bordet; jeg er**

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

så irriteret over lektiecafé, for vi ser ikke derhjemme hvad de arbejder med.

V: Men det er jo ikke forbudt at arbejde derhjemme.

Hvis man har ambitioner, så træner man. (Nævner eksempel med speedwaycyklen)

Du skal finde dine speedway-ambitioner frem i andre sammenhænge. Det er præcis den samme motivation, du skal lægge deri.

P: Du kan også meget i matematik., du er faktisk god til det.

O. Jeg synes, jeg er rimelig god.

P: Du er faktisk en tand bedre end rimelig god. Du er koncentreret langt det meste af tiden, men jeg ser også det andet, hvor du farer ud af en tangent. Det vil jeg ikke lægge så meget vægt på; jeg synes du er dygtig. Men du er så dygtig, du godt kan hente det selv, ikke? Når du gerne vil være god til at køre speedway, så øver du. Det samme skal du gøre i matematik, når der er noget du vil arbejde med. Det er vigtigt at du sætter dig nogle mål. Fx hvor længe kan du arbejde uden at miste koncentrationen? Og når du så kan i 17 minutter, så sig næste gang at du vil koncentrere dig i 20 minutter. Pres dig selv lidt på koncentrationen.

Du er et super godt menneske og vi er glade for at være sammen med dig. Du er en super rar fyr. Har et eksempel fra for nylig; du skal arbejde sammen med én du ikke så gerne ville, du ville hellere arbejde sammen med ham her. Så forklarede jeg dig grunden og så sagde du: Det vil jeg godt acceptere. Det var rigtig fint. Så er det overstået, du går ikke og brokker dig, bare der er gode argumenter. Det er en god egenskab at have.

V. Jeg kan også se at du i dansk nogle gange kører ud af en tangent, så er det noget vi finder ud af med hinanden. Så jeg tænker ikke, der er nogen grund til at drage jer en masse ind i det, så længe det fungerer. Vi kan godt se igennem, at du er urolig for vi ved, at du bare er klar, når det kræves.

M: Vi har arbejdet med det siden børnehaven, skal vi sige det sådan? Det går langsomt fremad.

P: Jeg vil ikke sige, det er langsomt; hvis jeg skulle sætte ét mærkat på O, ville det ikke være urolig. Han er let-afledelig, men nem at få tilbage igen.

P: Liv og glade dage beskriver dig godt. Dejligt du har det ambitionsniveau, du har, og du må arbejde med det og tage ansvar for det, for at nå dertil du vil. Det vigtigste er, at du et godt menneske, der har din moral og etik på det rette sted. Jeg er så tryk ved dig, selvom det godt kan være jeg engang imellem lige skal prikke til dig..

V: Er der noget, vi har sagt, du ikke kan genkende?

O: Nej, det hele det passer. Sagde også til mor hun skulle være parat på, at det sikkert var uro, de vil sige.

P: Det vigtigste er, at du er i en god udvikling og at du er det glade menneske, du er.

(Småsnak om aftensmad, hvor længe lærerne bliver ved, om at V vil lave "sitdownstrejke" foran

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

inspektørens kontor, hvis han laver om på, at hun skal beholde eleverne helt op til 9. klasse m.v.)

M: Jeg synes også det virker som om det er en okay klasse, ved godt der har været noget, men særligt drengegruppen fungerer godt, også når de er hjemme til fødselsdage. Og det har jo meget at sige.

P: Det betyder 95 procent!

ANTAL YTRINGER: 66
Læringsforudsætninger/læreprocessen: 33
Vurdering: 18
Indhold: 3
Rammefaktorer: 3
Praktisk/kommentarer: 9

5: Pige

P (Matematiklærer): ... Hvordan skal det blive bedre?

S (Elev): Mere bevægelse i timerne, ligesom i dine timer P.

M (Mor): Hun er super glad for at have matematik.

V (Dansklærer): Det der med bevægelse i timerne, det er simpelthen altid et springende punkt.

Men så tænker jeg; hvorfor er det at du tigger og beder om at blive inde og sidde på din stol i frikvartererne?

S: Det er fordi det er frikvarter.

V: Nogle gange er det en udfordring med det der bevægelse i timerne, for det tager også tid. Men godt du siger det, for det er en påmindelse til os alle om, at det skal vi huske at gøre.

P: Glæder mig at høre, at du er glad for matematik. Det er fuldstændigt rigtigt som du sagde i dag, at du faktisk er dygtig til matematik. Nogle gange opstår der nogle huller - ved du hvornår det er?

S: Nej.

P: Det er, når du er syg. Det er et problem, når du ikke lærer nogle ting.

Charlotte Beyer Hansen
 Studienummer: 21113521
 Læreruddannelsen på Fyn, 2016

Bilag 2: Skema over ytringer fra skole/hjem-samtaler inddelt i undervisningsaspekter

ANTAL YTRINGER INDENFOR	LÆRING	VURDERING	INDHOLD	MÅL	RAMME-FAKTORER	PRAKTISK/ UDEN FOR KATEGORI	YTRINGER I ALT
1: Pige	20/55,6%	9/25%	1/2,8%	0/ 0%	4/ 11,1%	2/5,6%	36
2: Dreng	20/52,6 %	11/28,9%	3/7,9 %	0/0%	0/0%	4/10,5%	38
3: Dreng	27/67,5%	8/20%	1/2,5%	0/0%	0/0%	4/10%	40
4: Dreng	15/31,3%	11/22,9%	3/6,25	2/4,2%	18/37,5%	1/2,1%	48
5: Pige	24/64,9%	10/27,0%	0/0%	0/0%	0/0%	3/8,1%	37
6: Pige	27/75%	5/13,9%	0/0%	0/0%	0/0%	4/11,1%	36
7: Dreng	17/54,8%	14/45,2%	0/0%	0/0%	0/0%	0/0%	31
8: Dreng	20/51,3/	17/43,6%	0/0%	0/0%	0/0%	2/5,1%	39
9: Dreng	37/75,5%	10/20,4%	1/2%	0/0%	0/0%	1/2%	49
10: Pige	22/55%	11/27,5%	7/17,5%	0/0%	0/0%	0/0%	40
11: Dreng	39/73,6%	8/15,1%	0/0%	0/0%	4/7,5%	2/3,8%	53
12: Pige	51/79,7%	10/15,6%	1/1,6%	0/0%	0/0%	2/3,1%	64
13: Pige	17/34,7%	8/16,3%	1/2%	0/0%	5/10,2%	18/36,7%	49
14: Pige	38/77,6%	8/16,3%	1/2%	0/0%	0/0%	2/4,1%	49
15: Dreng	42/64,6%	20/30,8%	1/1,5%	0/0%	0/0%	2/3,1%	65
16: Pige	31/70,5%	9/20,5%	0/0%	0/0%	0/0%	4/9,1%	44
17: Dreng	45/72,6%	11/17,7%	0/0%	0/0%	0/0%	6/9,7%	62
18: Dreng	33/50%	18/27,3%	3/4,5%	0/0%	3/4,5%	9/13,6%	66
I ALT %	61,5 %	24,1%	2,8%	0,2%	3,9%	7,7%	

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

Bilag 3: Spørgeskemaundersøgelse – skærbillede af de indledende spørgsmål

(Det fulde spørgeskema kan ses via linket):

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdGZhorfI3NYtttgTsuzHrz2KsHkOO58pHDrCaGP7n5nDmhg/viewform?usp=sf_link

The image shows a screenshot of a Google Form titled "Hvordan bruger du MinUddannelse?". The form has a blue header bar with "QUESTIONS" and "RESPONSES 27" tabs. The main content area is white with a blue border. The title "Hvordan bruger du MinUddannelse?" is in large black font. Below the title is a "Form description" field. The first question is "1. Hvad er dit postnummer?" with a red asterisk indicating it is required. Below it is a "Short-answer text" input field. The second question is "2. Har du barn i en folkeskole, der bruger MinUddannelse?" with a red asterisk. It has two radio button options: "Ja" and "Nej". The third question is "3. Hvor mange børn har du i en folkeskole med MinUddannelse?" with a red asterisk. It has three radio button options: "1", "2", and "3".

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

Bilag 4: Interviewguide Lærer

1. Hvilke forventninger har du til forældrenes brug af MinUddannelse? (Nu/På sigt)

Gerne konkret:

- Logge ind hvor ofte?
- Logge ind selv eller sammen med barnet?
- Kontrollere, at barnet logger ind og tjekker portalen efter aftale?
- Se på hvad inde på portalen? (Ugeplan, fagenes mål, indhold og opgaver, respons og vurderinger, fælles mål)
- Gøre hvad, med de informationer der er? (Tale med barn, med-undervise, el. lignende)
- Aktivt give respons tilbage? Kommentere på opgaver, diskutere vurderinger el. lignende?
- Støtte elevernes læring?

2. Hvilke forventninger har skolen til forældrenes brug?

(Nu/på sigt)

3. Er der blevet meldt officielt ud til forældrene om MinUddannelse fra skolen/vil der komme en officiel udmelding?

(Anden information/introduktion/krav- og forventningsafstemning fra skolens side af?)

4. Tror du forældrene kan og vil leve op til disse forventninger?

5. Tror du MinUddannelse kommer til at virke efter den del af hensigten der lyder “...at styrke elevernes læring”?

(KL om brugerportalsinitiativet)

6. I forhold til elevernes læring: Tror du forældrenes involvering i børnenes skolegang vil ændre sig med MinUddannelse - og i så fald hvordan?

(Mere fokus på noget, frem for på noget andet?)

7. Hvad tænker du om denne forælder-kommentar: “Jeg tror ikke, at de børn, som har det største behov for at blive understøttet i deres læring af deres forældre, får gavn af det.”

8. Hvad synes du er godt/tror du bliver godt ved MinUddannelse i forhold til skole/hjem-

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

samarbejdet?

9. Hvad er/bliver mindre godt?

10. Andet, du har på hjerte omkring MinUddannelse og skole/hjem-samarbejde?

Bilag 5: Læringsplatformenes vigtigste funktioner

Læringsplatformenes vigtigste funktioner:

- læringsforløb – et redskab til at udarbejde og videreudvikle læringsforløb løbende
- elevplaner – et altid opdateret øjebliksbillede af, hvad eleven arbejder med, samt progression og trivsel
- mål – hvilke mål, eleven arbejder med netop nu, herunder bl.a. feedback, evalueringer og produkter
- portfolio – det historiske billede af, hvad eleven har arbejdet med i form af produkter og resultater

Bilag 6: ”Holdoversigt” - skærmbillede fra youtubevideoen fra Marienhoff, 2016

The screenshot shows the 'MinUddannelse' platform interface for a student named Emil Lorentzen at Vodskov Skole, 5A - 2016/17. The interface is organized into a grid of subject cards, each displaying progress for tasks, learning goals, and common goals.

Subject	Oppgaver	Læringsmål	Fælles Mål
Billedkunst 5A	0	0	0
Dansk 5A	5	4	30
Engelsk 5A	0	3	16
Historie 5A	0	0	0
Idræt 5A	0	0	0
Matematik 5A	0	3	4

Charlotte Beyer Hansen
Studienummer: 21113521
Læreruddannelsen på Fyn, 2016

Bilag 7: ”Opgave i dansk” - skærbillede fra youtubevideoen fra Madsen, 2016

The screenshot shows a digital learning interface with a sidebar on the left and a main content area. The sidebar contains a navigation menu with the following items: "Introduktion", "Kapitel 1", "Side 1", "Opgave 1", and "Til på tirsdag". The main content area is titled "Side 1" and features a URL: http://dansk3-6.gyldendal.dk/indgange/forloeb/skriv_fiktion/indledning_og_afslutning.aspx. Below the URL, there is a question in Danish: "Hvad er handlingsbroen? skriv med egne ord hvad du kan huske om handlingsbroen." At the bottom of the main area, there is a green box with the text "Vedlæg dit svar her" and a cartoon character pointing towards it. On the right side of the interface, there are three yellow sticky notes with dates: "Fra i torsdags Til torsdag 18/8", "Fra i mandags Til på fredag", and "Fra i går Til på tirsdag". The bottom of the screenshot shows a video player interface with a play button, a progress bar at 2:56 / 5:11, and a "U-Matic.com" watermark.